

REPUBLIKA SLOVENIJA

RAČUNSKO SODIŠČE

Prežihova 4, 1000 LJUBLJANA

Telefon: 178 58 88

Telefax: 178 58 91

Na podlagi 24. člena Zakona o Računskem sodišču (v nadaljevanju ZRacS) in v skladu s 24. in 25. členom Poslovnika Računskega sodišča (v nadaljevanju Poslovník RS) prvostopenjski senat (v nadaljevanju Senat I) v sestavi

Nadja Žnidarčič-Ferrari, predsednica senata
Martin Jakše, poročevalec in
mag. Nataša Knaubert- Šorli, pooblaščená revizorka, članica

izdaja naslednje

POROČILO O REVIZIJI

proračunske postavke 1143 - Posipni materiali za magistralne in regionalne ceste

**NA
MINISTRSTVU ZA PROMET IN ZVEZE,
DIREKCIJI RS ZA CESTE, Ljubljana, Tržaška cesta 19**

Številka: 1208-15/97-13

Ljubljana 17. 2. 1999

I. U V O D

Na podlagi sklepa o izvedbi nadzora števil. 1208-15/97-1 z dne 26.11.1997, ki ga je izdal član RS Martin Jakše, je bila opravljena revizija proračunske postavke 1143 - Posipni materiali za magistralne in regionalne ceste na Ministrstvu za promet in zveze, Direkciji RS za ceste, Tržaška c. 19, Ljubljana (v nadaljevanju: Direkcija) za leto 1996.

Revizija proračunske postavke 1143 - Posipni materiali za magistralne in regionalne ceste je temeljila na 1. odstavku 21. člena ZRacS in 23. členu Poslovnika RS. Revizijo so opravili revizorji Božidar Colarič, Emil Sinanoski in Tomaž Vesel na podlagi pooblastila, števil.1208-15/97-2, z dne 26.11.1997, na sedežu Direkcije in Računskega sodišča Republike Slovenije. Po opravljeni reviziji je pristojni član izdal predhodno poročilo števil. 1208-15/97-8, z dne 14.7.1998.

Cilji revidiranja so bili:

- preveritev načrtovanja proračunske postavke na osnovi obrazložitev proračunskih odhodkov v Poročevalcu Državnega zbora in predloženih dokumentov v postopku revidiranja,
- preveritev vseh faz javnih razpisov za izbor dobavitelja(ev) posipnih materialov, za sezono 1995/1996,
- preveritev izvajanja nadzora Direkcije nad dobavo, porabo in plačevanjem posipnega materiala.

Zoper predhodno poročilo je Direkcija z dopisom števil. 005-2/98-4000, z dne 30.7.1998, vložila pripombe.

V skladu z ZRacS in Poslovníkom RS je bil imenovan Senat I, ki je obravnaval prerekane ugotovitve.

Tekst predhodnega poročila, na katerega se nanašajo pripombe revidirane osebe, ki jih je Senat I sprejel kot upravičene, niso vključene v poročilo Senata I. Ugotovitve, ki jih Direkcija ni izpodbijala, je Senat privzel kot veljavne, pripombe, ki jih je zavrnil, pa navaja in nanje odgovarja.

V tem poročilu Senat I:

- ugotavlja, kaj razkriva revizija in
- izreka mnenje.

Delovno področje Direkcije je opredeljeno v 13. členu Zakona o organizaciji in delovnem področju ministrstev.

Odgovorna oseba za revidirano področje v letu 1996 je direktor Direkcije Anton Šajna.

II. U G O T O V I T V E

1. Oblikovanje proračunske postavke 1143

V proračunu RS za leto 1996 je bila uvrščena postavka 1143 - Posipni materiali za magistralne in regionalne ceste v višini 224.130.000 SIT. Navedena višina sredstev je bila namenjena financiranju nabave posipnih materialov, ki jih uporabljajo posamezna cestna podjetja za izvajanje posipanja cestišč v okviru zimske službe.

V letu 1996 so bile v okviru proračunskih postavk Direkcije izvedene prerazporeditve sredstev na proračunsko postavko 1143 - Posipni materiali za magistralne in regionalne ceste v skupni višini 89.374.650 SIT. Dokončna višina proračunske postavke za leto 1996 je bila 313.504.650 SIT.

Pri presoji namenske porabe sredstev proračunske postavke so revizorji upoštevali, da le *Obrazložitev predloga proračuna Republike Slovenije za leto 1996* (v nadaljevanju *Obrazložitev*), ki je bila objavljena v Poročevalcu Državnega zbora št. 49/95, dne 10.11.1995, določa namene proračunskih postavk (podrobnejši opis nalog in del), ki so jo upoštevali kot podlago za ugotavljanje namenske rabe sredstev proračunske postavke 1143 - Posipni materiali za magistralne in regionalne ceste za leto 1996.

V *Obrazložitvi* je bilo določeno, da bodo sredstva proračunske postavke "namenjena opravljanju storitev posipanja cestišč magistralnih in regionalnih cest proti poledici". Načrtovana je bila nabava približno 23.000 ton soli, kar naj bi zadoščalo za izvedbo posipanj v "normalni zimi". Po mnenju predlagatelja bi nezagotavljanje sredstev za navedeni namen ogrozilo normalno dejavnost zimskega vzdrževanja in s tem prevoznost cest.

Za načrtovanje proračunske postavke 1143 - Posipni materiali za regionalne in magistralne ceste je Direkcija upoštevala naslednje podlage:

- gradivo "Standardizirani opis del, normativi in standardi za izvajanje rednega vzdrževanja cest in objektov, Skupnost za ceste SRS, 1989,
- razvojno raziskovalna naloga "Kakovost soli za posipanje cest, Igmata, d.o.o., junij 1995,
- tabela "Zaloge soli za posamezna cestna podjetja za leto 1996" - pred in po zimi 1995/1996, izdelana s strani Družbe za državne ceste, d.o.o., Ljubljana (v nadaljevanju DDC),
- tabela "Normativna količina potrebne soli" - ocena potrebnih količin za pripravo plana (DDC).

Normativi o količinski porabi soli na kilometer ceste (magistralne, regionalne) so zbrani v gradivu "Standardizirani opis del, normativi in standardi za izvajanje rednega vzdrževanja cest in objektov", na osnovi katerega se pripravljajo Programi izvajanja letne službe rednega vzdrževanja in plani izvajanja zimske službe. Na podlagi omenjenega gradiva je bila izračunana tudi potrebna količina soli za posipanje cest (tabela DDC), kar navaja tudi Direkcija v dopisu, št. 005-1/97 z dne 22.4.1997. Omenjeni dopis v nadaljevanju še navaja, da se točne količine posipnega materiala

tekom sezone prilagajajo dolžini in jakosti zime, številu dni sneženja, številu dni s temperaturami pod 0⁰ C, za področje vsakega cestnega podjetja posebej. Ocena potrebnih sredstev se določi na osnovi realizirane cene za kilogram soli, pridobljene na predhodnem javnem razpisu za dobavo soli.

Zaloge posipnih materialov

Stanje zalog soli po posameznih cestnih podjetjih (v nadaljevanju CP), po končani zimi, je eden od elementov načrtovanja proračunskih sredstev postavke 1143, kot tudi element planiranja količin za izvedbo javnega razpisa za oddajo dobave soli za naslednjo zimo.

V postopku revizije je Direkcija, dne 6. 3. 1998, predložila stanje zalog soli po posameznih CP pred sezono 1995/96 in po sezoni 1995/1996.

Podatke po posameznih CP povzema naslednja preglednica:

Cestno podjetje	Stanje zaloge pred sezono 1995/96 v tonah	Datum popisa zaloge	Stanje zaloge po sezoni 1995/96 v tonah	Datum popisa zaloge
CP Celje	100,0	14.5. 1995	60,0	21.6. 1996
CP Kranj	215,0	24.4.1995	17,0	30.4. 1996
CP Nova Gorica	107,3	4.4.1995	301,0	24.4.1996
CP Ljubljana	295,0	24.4.1995	49,0	11.4.1996
CP Maribor	52,7	20.6.1995	55,0	17.6.1996
CP Novo mesto	320,0	15.4.1995	352,0	22.4.1996
CP Ptuj	0,0		0,0	
CP Murska Sobota	300,4	7.8. 1995	109,9	3.6. 1996
CP Koper	182,0	8.5.1995	621,0	6.5.1996
SKUPAJ	1572,4		1564,9	

Iz preglednice je razvidno, da so zaloge popisane na različne dneve in da je količinsko stanje zalog med primerljivimi CP, glede dolžine magistralnih in regionalnih cest, različno.

Direkcija bi morala sprotno spremljati podatke o stanju zalog, ki bi ji služili za načrtovanje in nadaljno nabavo posipnih materialov, česar pa ni opravljala.

Direkcija v pripombah navaja, da čas izvedbe popisa zalog ne vpliva na ugotovitev količine zalog. Zaloge se mesečno izračunajo iz stanja zalog pred zimsko sezono, podatkov o novo dobavljenih količinah in podatkov o porabljenih količinah, na ta način da se od skupne vsote odštevajo mesečno porabljene količine, razvidne iz mesečnih obračunskih situacij, kjer se poraba prikazuje količinsko in finančno po opravljenih urah. Direkcija v pripombah navaja, da izraz minimalne zaloge pomeni količino posipnih materialov, potrebnih vsaj za eno do dve začetni akciji zimskega vzdrževanja.

Senat I ugotavlja, da bi Direkcija morala sprotno spremljati stanje zalog posipnih materialov ter določiti minimalne zaloge oz. količine posipnih materialov po km, potrebnih za eno do dve začetni akciji zimske službe za posamezna CP, kar pa ni opravljala.

2. Javni razpisi za dobavo posipnih materialov

Direkcija je v Uradnem listu, št. 38, z dne 19.7.1996, objavila javni razpis za oddajo del: Dobava posipnih materialov - soli za sezono 1996/97 za Republiko Slovenijo.

Direkcija v javnem razpisu ni objavila ali naj ponudniki dobavijo sol v razsutem stanju ali v vrečah, prav tako pa ni bila objavljena odločitev Direkcije, da bo izbrala dva ponudnika. Z navedenimi dejanji pri objavi razpisa ni bilo zadoščeno enemu izmed osnovnih načel javnih naročil, načelu javnosti (publicitete), ki obvezuje naročnika, da pomembna dejstva, odločitve in dejanja v postopku javnih naročil objavi oziroma omogoči zainteresirani javnosti, da se z njimi seznanijo.

Iz razpisne dokumentacije je razvidno, da so morale ponudbe vsebovati podatke o cenah in količinah soli v razsutem stanju in v 50 kg vrečah. Orientacijska vrednost potrebnih količin soli v vrečah je znašala 18 mio SIT.

Med razpisnimi pogoji je bilo določeno, da si naročnik pridržuje pravico skleniti pogodbo z dvema dobaviteljema. Po izjavi Direkcije sta bila izbrana dva dobavitelja, ker je bila s tem omogočena stabilnejša dobava posipnih materialov tudi v času najtežjih zimskih razmer.

V razpisni dokumentaciji je Direkcija določila kot merila za izbiro najugodnejšega (dveh) ponudnika (ponudnikov):

- kvaliteto soli,
- reference ponudnika,
- pravočasno izpolnjevanje obveznosti za naročnika po že sklenjenih pogodbah,
- vključevanje domačih prevoznikov,
- ponudbena cena,
- kompenzacijski posli,
- izpolnjevanje ostalih razpisnih pogojev.

Razpisna dokumentacija je bila deloma neustrezna, ker je:

- * vsebovala merila za izbiro dobaviteljev, ki niso bila istovetna z objavljenimi, kar ni skladno z načelom javnosti (publicitete). Vsa merila, na podlagi katerih naročnik izbira najugodnejšega ponudnika, morajo biti javno objavljena. Le tako je lahko potencialni ponudnik seznanjen z vsemi potrebnimi elementi, ki bodo vplivali na odločitev o izbiri in lahko izdelal ustrezne ponudbe.
- * med merili za izbiro dobaviteljev je Direkcija opredelila razpisne pogoje. Izpolnjevanje ostalih razpisnih pogojev, ki je v razpisni dokumentaciji navedeno kot merilo za izbiro najugodnejšega ponudnika, ni moč šteti za merilo, saj gre za

zahteve (pogoje), ki jih morajo ponudniki brezpogojno izpolnjevati, da lahko sodelujejo v postopku oddaje javnega naročila.

Med merili za izbor je bila navedena tudi kvaliteta soli. Zahtevane karakteristike soli je naročnik posebej določil v delu razpisne dokumentacije "Tehnični pogoji", kjer jih je podrobno opredelil, z navedbo mejnih vrednosti, ki jim mora sol ustrezati (vsebnost NaCl, vsebnost topnih snovi, vsebnost vlage...). Zahtevane lastnosti soli predstavljajo pogoj, ki ga mora ponudba brezpogojno izpolnjevati, da bi bila lahko predmet izbire. Kvaliteta soli bi bila lahko merilo za izbor le v primeru, če bi Direkcija (dovolj natančno) operacionalizirala parametre, ki bi opredeljevali kvaliteto soli kot merilo za izbor.

Razpisna dokumentacija je bila nepopolna, ker ni vsebovala nekaterih pomembnih dejstev, s katerimi bi morala Direkcija seznaniti zainteresirano javnost oziroma ji omogočiti, da se z njimi seznani in sicer:

- * merila za izbiro dobaviteljev niso bila operacionalizirana. Direkcija v razpisni dokumentaciji ni navedla način uporabe meril (reference, kompenzacijski posli, vključevanje domačih prevoznikov, pravočasno izpolnjevanje obveznosti za naročnika) ter pomen posameznega merila za izbiro najugodnejšega ponudnika;
- * v razpisni dokumentaciji ni bilo določenih kriterijev delitve oddaje javnega naročila (količina, cena) med izbrana ponudnika.

Na javni razpis za oddajo del: Dobava posipnih materialov - soli za sezono 1996/97 za Republiko Slovenijo je prispelo 6 ponudb.

Naročnik je, na podlagi predloga komisije za izvedbo postopka javnega razpisa za izbiro izvajalca, izbral cenovno ugodnejša ponudnika INTERMAG, d.o.o., Ljubljana (v nadaljevanju INTERMAG) in MA.CO.T., d.o.o., Ljubljana (v nadaljevanju MA.CO.T). Naročnik je v predpisanem roku obvestil ponudnike o izboru dobaviteljev, količinah in cenah za kilogram soli in priložil seznam CP, s katerimi naj skleneta pogodbe.

Izbranemu dobavitelju MA.CO.T je Direkcija določila dobavo 15.000 ton soli po ceni 10,15 SIT/kg, dobavitelju INTERMAG pa 5.000 ton soli po ceni 10,50 SIT/kg.

3. Dobava, poraba in plačevanje posipnega materiala

3.1. Pogodbena razmerja

Dobavo, porabo in nadzor nad porabo proračunskih sredstev postavke 1143 opredeljujejo naslednje pogodbe:

Pogodbe o dobavi soli za posipanje cest za potrebe zimske službe

Po izbiri najugodnejših ponudnikov za dobavo soli sezone 1995/96 je Direkcija obvestila posamezna CP, da sklenejo pogodbe z dobavitelji o dobavi okvirnih količin soli (+ - 50%) in določijo mesta dobave soli.

V pogodbah je zapisano, da so naročniki soli, ustrezne granulacije, posamezna CP. V četrtem členu pogodb je določena vrednost za 1kg soli v razsutem stanju in cena soli v vrečah, fco cestna baza naročnika. V pogodbi je zapisano, da bo za opravljene dobave naročnik plačeval dobavitelju v roku 30 dni po izstavitvi računa in da bo naročnik pregledal dobave, račune in izvršil plačila. V posameznih pogodbah je zapisano, da v primeru, če naročnik ne plača dolgovanih zneskov po potrjenih računih pravočasno, gre do dobavitelju zakonite zamudne obresti od dneva zapadlosti računa v plačilo do dneva plačila. Za zastopnika strank sta določena predstavnik dobavitelja (MA.CO.T, in INTERMAG) in naročnika CP.

Asignacijske pogodbe

Za plačila dobave soli sezone 1995/96 so bile sklenjene asignacijske pogodbe, s katerimi so posamezna CP, Direkcija in dobavitelja soli pogodbeno uredila način poravnave svojih obveznosti in terjatev. Osnova za sklenjene asignacijske pogodbe so bile pogodbe o rednem vzdrževanju regionalnih in magistralnih cest in sklenjene pogodbe o dobavi soli.

Pogodbe o rednem vzdrževanju (zimskem, letnem) in varstvu magistralnih cest

Direkcija ima sklenjene letne pogodbe o rednem vzdrževanju magistralnih in regionalnih cest z izvajalci, posameznimi CP. Sklenjene pogodbe določajo osnovo za določitev vrednosti opravljenih del (storitve) na podlagi potrjenega programa del za letno vzdrževanje ter potrjenega plana zimske službe.

Nadzor nad porabo sredstev

V pogodbah o rednem vzdrževanju je v 18. členu določeno, da “nadzor nad izvajanjem programov del in operativnih planov, ki se nanaša na postopke, količine, dinamiko, kakovost in obračun del opravlja pravna oseba oz. pri njej zaposlen delavec, ki ga pooblasti naročnik”, to je Direkcija. Nadzor nad porabo sredstev postavke 1143 za Direkcijo izvaja DDC v okviru opravil v zvezi z izvajanjem zimske službe, po sklenjeni pogodbi o izvajanju strokovnih in tehničnih opravil za izvedbo programa gradnje in vzdrževanja državnih cest v Republiki Sloveniji, št. 2984/95 in aneksov za leto 1996.

3.2. Sprememba cene soli

Direkcija je, kot izvajalec javnega razpisa, v splošnih pogojih pogodbe, ki so del razpisne dokumentacije, opredelila možnost spremembe cene, ki je bila dosežena na javnem razpisu. V splošnih pogojih pogodbe je bilo določeno, da bosta naročnik in izvajalec novo ceno sestavila na osnovi strukture cene oz. posameznih deležev v celotni ceni, in sicer:

- nabavne cene, ki se spreminja z indeksom cen na drobno po objavi Zavoda za statistiko R Slovenije,
- deleža plač, ki zajema plače pri proizvodnji soli in transportu ter se spreminja s spremembo kolektivne pogodbe,

- transportni stroški morajo prikazati delež amortizacije in stroške pogonskih goriv.

V pogodbah med naročniki (posameznimi CP) in dobaviteljem soli MA.CO.T so zapisana določila, ki omogočajo spremembo dosežene prodajne cene soli po javnem razpisu. Po sklenjenih pogodbah o dobavi soli se je prodajna cena soli spreminjala skladno z indeksom rasti cen na drobno na ponujeno ceno in se je obračunavala tekoče za pretekli mesec. V pogodbah z dobaviteljem INTERMAG navedenega določila ni.

Z revizijo je ugotovljeno, da je Direkcija potrdila in izplačala s proračunske postavke 1143 naslednje zneske razlik v ceni za dobavljeno sol sezone 1995/96:

- po obračunski situaciji CP Ljubljana za mesec marec v znesku 1.067.846,80 SIT,
- po računu CP Kranj, številka 51/96 z dne 9.2. 1996 v znesku 1.077.079 SIT,
- po računu CP Novo mesto, številka 49/96 z dne 9.2. 1996 v znesku 1.868.356 SIT.

Obračun razlik v ceni dobavljene soli sezone 1995/96 ni bil izvršen na način, kot je to določeno v splošnih pogojih pogodbe na osnovi strukture cene oz. posameznih deležev v celotni ceni. Dobavitelj je obračunal razliko v ceni le kot revalorizacijo nabavne cene z indeksom cen na drobno, vprašljivo pa je tudi pogodbeno določilo o spremembi cene. Revizija ugotavlja, da pogodbeni stranki nista izključili določila Zakona o obligacijskih razmerjih, po katerih stranka ni upravičena do sprememb v ceni. Rok dobave soli je bil kratek, zato bi morebitne korekcije posameznih elementov cene soli dobavitelj lahko predvidel v ponudbi.

Na tak način je Direkcija kot uporabnik proračunskih sredstev, odstopila od dosežene cene na javnem razpisu.

Na podlagi preizkušanja podatkov izplačil s proračunske postavke 1143 za CP Ljubljana, CP Kranj in CP Novo mesto je ugotovljeno, da je Direkcija iz sredstev postavke posipnih materialov izplačala 4.013.282 SIT razlik v ceni za dobavljeno sol sezone 1995/96.

Direkcija, kot plačnik soli, bi morala od dobavitelja soli zahtevati pojasnitev vzrokov za podražitve (po deležih, ki odražajo spremembo v strukturi cene) in ne zgolj upoštevati spreminjanja rasti cen na drobno. Proračunski uporabnik je ravnal negospodarno, saj bi enak učinek porabe proračunskih sredstev dosegel z manjšimi stroški.

3.3. Plačevanje zamudnih obresti

Po določenih sklenjenih pogodb o dobavi soli je naročnik soli posamezno CP. V podpisanih pogodbah je zapisano, da bo naročnik plačal dobavitelju soli dobave v roku 30 dni po izstavitvi računa. Če naročnik (posamezno CP) ne plača pravočasno dolgovanih zneskov po potrjenih računih, gredo dobavitelju zakonite zamudne obresti od dneva zapadlih računov v plačilo do dneva plačila.

Posamezna CP so zneske izstavljenih obračunov zamudnih obresti za zamudo pri plačilu dobavitelju soli zaračunala Direkciji v posebnih obračunskih situacijah.

Direkcija je potrdila in izplačala v breme proračunske postavke 1143 naslednje zneske zamudnih obresti za sezono 1995/96:

- po obračunski situaciji CP Ljubljana za mesec april 1996 v znesku 265.647 SIT,
- po računu CP Kranj števil. 108/96 z dne 15.4.1996 in 134/96 z dne 2.9.1996 znesek 1.056.731 SIT,
- po računu CP Novo mesto števil. 62/95 in tretji začasni situaciji z dne 10.11.1995 v znesku 2.400.000 SIT.

Skupaj je Direkcija izplačala iz sredstev proračunske postavke posipnih materialov 3.722.378 SIT zamudnih obresti.

Direkcija v pripombah navaja, da je ugotovitev računskega sodišča v zvezi s plačilom zamudnih obresti nestrokovna. Direkcija seznanja računsko sodišče, da je šlo za plačilo zamudnih obresti, katerih obveznost plačila je določena z Zakonom o obligacijskih razmerjih, višina pa z Zakonom o predpisani obrestni meri zamudnih obresti in temeljni obrestni meri.

Senat I ugotavlja, da je Direkcija s tem, ko je plačevala zamudne obresti s proračunske postavke, namenjene nabavi posipnih materialov, neupravičeno bremenila proračunska sredstva, čeprav so zamudne obresti zakonsko predvidene. S svojim neskrbnim ravnanjem je povzročila v letu 1996 proračunu škodo v višini 3.722.378 SIT.

3.4. Nadzor nad dobavo in porabo soli

V postopku revizije so se preizkušali podatki o namembnosti in dokumentiranosti dobave in plačevanja soli po obračunskih situacijah za CP Ljubljana, CP Novo mesto in CP Kranj za obdobje oktober-december 1995 in januar- april 1996.

Dejanska poraba posipnih materialov je bila izkazana evidenčno (količine) in ne finančno v mesečni obračunski situaciji za redno vzdrževanje magistralnih in regionalnih cest.

Na podlagi predloženih podatkov cestne baze obsega magistralnih in regionalnih cest v Republiki Sloveniji je ugotovljeno, da CP Ljubljana, CP Novo mesto in CP Kranj izvajajo posipanje cestišč, v okviru zimske službe, na 2.178 km od skupno 4.805 km magistralnih in regionalnih cest v Republiki Sloveniji, kar je 45 % vseh cestišč, na katerih se izvaja zimska služba.

Obračunske situacije za plačilo dobavljene soli CP Ljubljana, CP Kranj in CP Novo mesto temeljijo na računih dobavitelja in dokumentaciji o prevzemu količin soli.

V postopku preizkušanja namembnosti in dokumentiranosti plačevanja posipnih materialov za CP Ljubljana je bilo ugotovljeno, da je dobavitelj MA.CO.T po računu, števil. 63/95 z dne 27.6.1995 dobavil CP Ljubljana 533 ton soli za posipanje. Po pisnem pojasnilu DDC z dne 12.3.1998, je dogovor o dobavi te soli sklenjen med dobaviteljem soli in Cestnim podjetjem za vzdrževanje, d.o.o., Ljubljana, brez sodelovanja Direkcije oz. nadzornega. Po pisnih navedbah naj bi šlo "za pomoč dobavitelju, ki je zaradi renovacije potreboval prazno skladišče". Omenjena dobava

soli ni bila zajeta v stanju zaloge pred pričetkom zimske sezone 1995/96, obračunana pa je bila v situaciji za mesec oktober 1995.

Z revizijo je ugotovljeno, da je Direkcija po začasni situaciji CP Ljubljana, številka 3. za januar 1996 plačala dobavo soli po računu, številka 40 v znesku 2.401.488 SIT in računu, številka 398 v znesku 492.048 SIT dobavitelju Slovenska cestna podjetja, d.o.o., ki ni bil izbran na javnem razpisu za dobavitelja soli zimske sezone 1995/1996.

Plačevanje dobave soli dobavitelju, ki ni bil izbran na javnem razpisu je v nasprotju z določili 40. člena ZiPro za leto 1996. Omenjeni člen določa, da morajo uporabniki proračuna za dobavo opreme, vzdrževalna dela in druge storitve skleniti pogodbo z izvajalcem oz. uporabnikom sredstev v skladu z zakonodajo, ki ureja javna naročila.

V danih pripombah Direkcija navaja, da glede na dogovorjeni pogodbeni rok za dobavo soli, pogodbeni dobavitelj soli ni mogel zagotoviti zadostne količine soli. CP Ljubljana, kot pogodbeno določen vzdrževalec, je moral za zagotovitev varnosti cestnega prometa interventno nabaviti sol pri dobavitelju Slovenska cestna podjetja.

Senat I meni, da je z izbiro dveh dobaviteljev že bila zagotovljena stabilna dobava posipnih materialov in s tem tudi varnost in prevoznost cest, zato je dobava mimo predpisanih postopkov nezakonito dejanje.

V Poročilu o realizaciji proračuna za leto 1996 (v nadaljevanju Poročilo) je Direkcija navedla podatek, da je bila poraba soli v sezoni 1995/1996 v Republiki Sloveniji 40.609 ton natrijevega klorida in 704 ton kalijevega klorida. Popolnost in točnost podatkov o porabi posipnih materialov danih v Poročilu se je preizkušala na podlagi predloženih situacij rednega vzdrževanja CP Koper in CP Nova Gorica. Na podlagi ugotovljenih odstopanj med predloženo tabelo in evidentiranimi količinami porabe so revizorji zahtevali pisno obrazložitev odstopanj.

DDC je, dne 10.3.1998, predložila novo tabelo, po kateri je poraba natrijevega klorida v zimski sezoni 1995/1996 na ravni Republike Slovenije 39.892 tisoč ton, kar je 714 ton manj kot je navedeno v prvotni tabeli.

Ugotovljeno je bilo, da Direkcija ni imela popolnih in točnih podatkov o količini porabljenega posipnega materiala v sezoni 1995/1996.

V prilogi številka 5 pogodbe o rednem vzdrževanju za leto 1996 je opredeljena oblika vodenja in izdajanja obračunskih situacij, kot podlage za enotni obračun vseh izvajalcev pogodb o rednem vzdrževanju. Ugotovljeno je bilo, da so v sezoni 1995/96 posamezna CP različno prikazovala posamezna izvedena dela po izstavljenih obračunskih situacijah za redno vzdrževanje magistralnih in regionalnih cest.

Dokumentiranost in namenskost porabe posipnih materialov je preizkušena pri CP Ljubljana, za bazo Logatec, pri CP Kranj v zvezi z izvajanjem storitve posipanja ceste Kranjska Gora - Rateče - Belca - Korensko sedlo in pri CP Novo mesto v zvezi z izvajanjem posipanja ceste Karteljevo - Mačkovec - Dobruška vas za mesec januar 1996.

Izkazana poraba posipnih materialov je dokumentirana v mesečnih situacijah rednega vzdrževanja pri posameznih magistralnih cestah.

Direkcija kot proračunski porabnik in pristojni upravni organ, ki je zadolžen za organizacijske in strokovno tehnične naloge, ki se nanašajo na vzdrževanje in varstvo državnih cest, ni izdala nobenih podrobnejših usmeritev, kako naj bi potekal nadzor nad dobavo in porabo posipnega materiala.

Direkcija je vse zadeve v zvezi z dobavo in porabo posipnega materiala prepustila v presojo DDC in izvajalcu del, posameznemu CP, sama pa ni spremljala niti opravljala sprotne kontrole nad dobavo in porabo posipnih materialov in porabo proračunskih sredstev.

Direkcija v pripombah navaja, da je na podlagi sklenjene pogodbe zavezala DDC za izvajanje nadzora nad dobavo in porabo materialov. Na rednih tedenskih in mesečnih koordinacijah s pogodbenim izvajalcem je izvajala kontrolo glede dobave posipnih materialov, kot tudi kontrolo nad izvajanjem celotne zimske službe.

Senat I ni razpolagal z dokazi o izvajanju kontrole Direkcije nad dobavo in porabo posipnih materialov, zato je pripomba Direkcije, da izvaja sprotni nadzor, zavrnil.

III. M N E N J E

Senat I v zvezi z revizijo proračunske postavke 1143 - Posipni material za regionalne in magistralne ceste izreka Direkciji Republike Slovenije za ceste **mnenje s pridržkom**.

Obrazložitev:

Na izrek mnenja so vplivale naslednje nepravilnosti:

1. Direkcija je neupravičeno bremenila proračunska sredstva v višini 3,7 mio SIT, ker je omogočila plačevanje zamudnih obresti s proračunske postavke namenjene za posipni material (točka 3.3).
2. Direkcija je plačala dobavo soli Slovenskem cestnem podjetju, d.o.o. v znesku 2,9 SIT, ki ni bilo izbrano na javnem razpisu za dobavo soli sezone 1995/1996 in s tem kršila 40.člen Zakona o izvrševanju proračuna (točka 3.4).
3. Direkcija je s proračunskih sredstev za posipni material izplačala 4 mio SIT razlik v ceni za dobavo CP Ljubljana, CP Kranj in CP Novo mesto, kar predstavlja negospodarno rabo proračunskih sredstev (točka 3.2).

4. Direkcija je objavila javni razpis za dobavo posipnih materialov za zimsko sezono 1995/96, ki je bil pomanjkljiv (točka 2).

IV. P R I P O R O Č I L O

Senat I, na podlagi ugotovitev revizije proračunske postavke 1143 - Posipni materiali za regionalne in magistralne ceste, Direkciji Republike Slovenije za ceste priporoča, da prouči ustreznost sistema načrtovanja, nabave, plačevanja in nadziranja posipnih materialov.

PRAVNI POUK

Zoper to poročilo je po 3. odstavku 24. člena Zakona o Računskem sodišču možno vložiti ugovor. Ugovor se vloži pisno v roku 30 dni od dneva vročitve na Računsko sodišče Republike Slovenije, Ljubljana, Prežihova ulica 4.

Predsednica Senata I
Nadja Žnidarčič-Ferrari

Vročiti:

1. Ministrstvu za promet in zveze
Ljubljana, Langusova 4,
2. Direkciji Republike Slovenije za ceste
Tržaška 19, 1000 Ljubljana
3. Arhiv, tu

V. D O D A T E K

V tem poročilu so upoštevani naslednji predpisi:

1. Zakon o Računskem sodišču (Uradni list, št. 48/94),
2. Poslovnik Računskega sodišča RS (Uradni list, št. 20/95),
3. Odredba o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Ur. l. RS 28/93 in 19/94),
4. Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije (Ur. l. RS 5/96),
5. Zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev (Ur. l. RS 71/94),
6. Poročevalec Državnega zbora Republike Slovenije, številka 49/95,
7. Pravilnik o obnavljanju, rednem vzdrževanju in varstvu cest (Ur. l. SRS 11/88).